

1. Context i justificació del projecte

L'Espai familiar és un projecte que neix al 2014 a partir d'una necessitat no coberta a la ciutat de Terrassa, i que dona cobertura especialment a famílies en situació de pobresa energètica, especialment a dones nouvingudes i/o famílies monoparentals. Durant aquests anys ha anat evolucionant i creixent, amb altres activitats com ara reforç escolar, classes de castellà, inserció laboral, etc.

Pel que fa a l'entorn, el districte 6 de Terrassa compta amb 43.223 habitants, i 2.332 específicament al barri de Can Tusell, on es troba el servei. L'índex de persones migrades sobrepassa el 15% i la taxa de desocupació està per sobre del 33%.

Per tot això, a l'Espai familiar hem ofert servei de dutxes i bugaderia per a persones en situació de pobresa energètica, així com un espai de berenar i diàleg on hem donat suport a les famílies amb nens a través del joc dirigit i espai de deures.

També s'ha donat suport a l'hora de fer gestions administratives, minimitzant la bretxa digital, suport emocional i psicològic, sociolaboral, i suport tant econòmic com material.

A través del servei, no només hem cobert les necessitats del districte o barri pròpiament, sinó que moltes vegades els participants han vingut derivats per l'Ajuntament o per iniciativa pròpia d'altres barris de la ciutat, i hem estat oberts a cada necessitat.

Malgrat la pandèmia s'ha implementat també un taller de costura, així com classes de català i castellà per a dones que ho necessitaven

2. Objectius

2.1. Objectiu general

- Ampliar l'Espai Familiar per a dignificar vides cobrint necessitats bàsiques: Higiene, alimentació, educació, cultura, suport i acompanyament amb estima i promovent l'apoderament.

2.2. Objectius específics

- Objectiu específic 1

Garantir l'accés als serveis bàsics d'higiene per a famílies que no tinguin cobertes aquestes necessitats bàsiques a casa seva, o perquè són persones sens llar.

Durabilitat del projecte: 12 mesos

- Objectiu específic 2

Garantir espais de relació i suport per a famílies i persones amb risc vulnerabilitat.

Durabilitat del projecte: 12 mesos

- Objectiu específic 3

Donar suport a la integració social de persones nouvingudes, facilitant la seva relació personal i cultural i els obri les portes al món laboral.

Durabilitat del projecte: 12 mesos

- Objectiu específic 4

Garantir que els infants tinguin un entorn favorable per al seu desenvolupament educatiu.

Fer de la higiene un hàbit i gaudir-lo en un espai calent, net i confortable, fer un àpat saludable en família i amb altres famílies i especialment altres nens; fer els deures amb el suport d'un voluntari que l'ajudarà si té dificultats o simplement serà més divertit i ja després el temps de joc dirigit, afavorirà el seu desenvolupament educatiu de forma sostinguda.

Durabilitat del projecte: 12 mesos

3. Beneficis i impacte

Durant el projecte, s'han dignificat vides cobrint necessitats bàsiques d'higiene, alimentació, educació, cultura, suport psicològic i acompanyament amb estima i promovent l'apoderament dels beneficiaris del servei.

S'han afavorit famílies completes i de forma especial dones migrades, que han pogut assistir al taller de costura per tal d'aprendre a fer els seus arranjaments domèstics al temps que

aprenien un ofici en favor de la seva inclusió social. Així mateix, s'han impartit classes de català i castellà per a aquestes dones permetent un espai de socialització, i s'ha facilitat la tasca de cercar feina i sortir de la seva zona de confort. Capacitant-les per a que siguin autosuficients i independents en el seu dia a dia.

4. Persones destinatàries

El perfil de les persones que han rebut l'impacte directe, són principalment persones i famílies monoparentals, d'un mateix entorn comunitari, en situació de risc d'exclusió social a causa de la situació de pobresa energètica.

Tanmateix, l'abast del projecte ha estat més ampli, donat que els participants han tingut l'oportunitat d'involucrar les famílies diverses vegades l'any: celebrant festes tradicionals amb ells a l'Espai familiar.

També s'han pogut involucrar en les diferents activitats que ofereix l'espai familiar (apart de dutxes i bugaderia) com ara el taller de costura o de llengua i cultura i així compartir temps junts fent activitats que els ha ajudat a millorar la relació i l'autoestima amb altres persones del barri.

5. Metodologia

L'espai familiar treballa principalment per la participació activa de tots els usuaris, que són els responsables de l'ús d'espais i maquinària (ús correcte, neteja) i convivència.

El servei s'ha ofert dos dies a la semana, dilluns i dijous a la tarda, de 17:30 a 20:30h. Durant aquest temps els participants han pogut fer ús autònom de la bugaderia (rentadora i assecadora), dutxes, i espai de berenar.

A més s'han fet les classes d'idioma i cultura, fruit d'una demanda llargament expresada per tots els participants.

Així mateix, el taller de costura ha estat un espai grupal de participació encara que hi hagi un grup facilitador.

Els principals motors del projecte han estat la participació i l'autonomia per a la dignificació de la persona. Així doncs, s'ha promogut que siguin les pròpies famílies que realitzin les tasques, com si estiguessin a casa seva per tal de viure aquesta situació temporal de la manera més normalitzada possible.

La nostra principal eina socioeducativa ha estat l'espai de berenar, on els facilitadors/responsables de l'espai han pogut compartir amb els participants i viceversa, inquietuds, necessitats, i formació.

Inclusió a la comunitat

L'Espai familiar ha anat més enllà de les quatre parets, el fet de poder optar a una bona higiene, dignifica vides i millora la seva relació amb els altres: veïns, gent del barri, a la feina...

El fet de que tinguin un espai on relacionar-se amb altres famílies, amb el suport, escolta activa, acompanyament emocional i psicològic, al temps que puguin fer un àpat equilibrat, tot compartint espai, i que els nens tinguin un espai de deures i de lleure, els ha estimulat i aportat autoestima per projectar-se.

Conèixer bé les llengües del país, els ha donat oportunitats socials i laborals, i aprendre un ofici ha impulsat la seva economia.

Destacar que les dones que han après a cosir han muntat un basar solidari on el que es va recollir, va ser de donatiu per a la Marató de TV3.

Les persones que han participat en els tallers de llengua i cultura han assistit en una Visita Guiada a una exposició de quadres d'Antonio Soto en pro dels Drets Humans, al Centre Cultural de Terrassa i en acabar han fet un taller conjuntament amb els seus fills i també han assistit a una sèrie d'activitats d'un programa de sensibilització social titulat "Àfrica en positiu, Àfrica té nom de dona".

I d'altra banda diversos nens d'Espai Familiar han participat en un equip de futbol inclusiu al barri, organitzat per l'Església Unida.

6. Valor afegit del projecte

Donat el perfil específic del col·lectiu al qual adreçem aquest projecte, s'ha posat l'enfocament en afegir algunes qüestions que habitualment no apareixen en aquest tipus de serveis, per tal d'allunyar-nos de pràctiques assistencialistes i traslladar qüestions actitudinals d'empoderament i habilitats de capacitat per moure's en la situació actual que estem vivint.

Hem considerat fonamental afegir transversalment espais on treballar:

- Autoestima i confiança. Treballar l'autoestima ha potenciat una actitud positiva cap a elles mateixes i això ha influït en el seu comportament a l'hora d'afrontar nous reptes. Una bona autoestima ha facilitat una millor relació amb gent nova, interaccionar més positivament i establir relacions més duradores. La confiança en elles mateixes els ha donat seguretat, important per a comunicar-se millor, superar-se i per tenir èxit en el que es proposin.
- Motivació i proactivitat. Hem treballat la flexibilitat, autogestió de les emocions, el positivisme, autoconeixement, etc. Tot això els ha facilitat afrontar qualsevol tipus de situació, la cerca de solucions diferents i així aconseguir resultats diferents davant situacions difícils.
- Resiliència. Les persones que responen adaptativament a l'estrès comparteixen tres característiques: Control, compromís i repte. Conscients que en tot canvi hi ha amenaces i oportunitats, ens hem centrat en les oportunitats per al canvi.
- Inclusió i participació comunitària. Connectant a les diferents famílies entre elles com amb el seu entorn més proper i, al mateix temps, amb la resta de la societat, s'han creat vincles i connexions que han facilitat el sentiment de pertinença, moltes vegades a un nou país per a elles.

Per altra banda, aquest any s'ha volgut donar un pas més i innovar a través de les noves tecnologies i de la comunicació per a ser d'impacte a més persones. Així doncs, hem realitzat un petit vídeo il·lustrat, amb molta capacitat visual i entenedor, que es pot compartir a través de xarxes i on està reflectit qui som, què fem, i amb qui ho fem (Ajuntament Terrassa i Caixabank). El vídeo estarà disponible a www.unida.es (pendent de validar per Caixabank)

Aquesta acció estratègica aportarà al projecte:

- Credibilitat
- Educació i consciència social
- Difusió
- Transparència
- Inspiració i eines per a altres entitats per a poder replicar el projecte

7. Equip humà

El rol de l'equip ha estat ajudar a donar un millor servei càlid i humà, un millor acompanyament, fer cohesió de grup, estimular, i fer tasques necessàries pel bon funcionament del servei.

Les tasques que han realitzat els voluntaris són: Neteja, preparació del berenar, ajudar a posar rentadores, establir ordre a les dutxes, recollir, endreçar. Així com acompanyar emocionalment i psicològicament a través del diàleg igualitari, l'estima i caliu.

La formació per a tècnics i voluntaris ha estat basada en: Pobresa i justícia social; Violència de gènere i Drets Humans; Recursos socials; monitoratge, jornades, congressos.

Hem comptat amb 2 treballadores socials, 2 educadors, i 12 voluntaris. 16 persones involucrades (2 contractades a temps parcial).

Promig de formació per cada voluntari: 30h.

Coodinació amb altres entitats

L'Església Unida de Terrassa forma part dels diferents espais participatius de la ciutat.

Formem una xarxa de recursos que ens complementem i compartim coneixement i experiència i això ens permet millorar i a més, les persones poden fer un ús més adequat i efectiu dels recursos de l'entorn.

La coordinació ha permès un millor seguiment i evita duplicitats i malbaratament de recursos.

Així doncs treballem i ens coordinem conjuntament amb:

-Fundació Privada Goel: Cessió d'espais, visió, compromís i voluntariat.

-Ajuntament de Terrassa: La comunicació contínua amb serveis socials de l'Ajuntament ens ha permès treballar conjuntament les derivacions o les necessitats que detectem.

-Associació del Barri de Can Tusell: Hem interactuat per visualitzar necessitats i oferir els nostres serveis.

-Aleí: És l'Associació que inclou 27 entitats de Terrassa que treballen per la inclusió i integració social i ens ha permès saber uns dels altres i fer actuacions conjuntes.

-La Fuente: S'ha treballat de forma conjunta per coordinar les classes d'idiomes.

Valoració d'objectius i impacte

Respecte als objectius plantejats a principis d'any i el seu assoliment:

- **Objectiu 1:** Garantir l'accés als serveis bàsics d'higiene per a 25 famílies que no tinguin cobertes aquestes necessitats bàsiques a casa seva, o perquè són persones sens llar.

Indicador:

- Hem pogut fer seguiment assistencial en la cobertura de necessitats bàsiques d'higiene.
- S'han recollit les valoracions per tal de millorar el procés i resultat.
- S'han fet reunions de continuïtat entre tècnics i voluntaris.
- S'ha portat endavant l'espai de dutxes i bugaderia de forma sostinguda 2 cops per setmana durant tot l'any (inclòs mes d'agost).
- Assistència sostinguda en les activitats.

Resultat: Assolit.

- **Objectiu 2:** Garantir espais de relació i suport per a famílies i persones amb risc vulnerabilitat.

Indicador:

- Hem pogut garantir espais de relació i suport per a famílies i persones amb risc vulnerabilitat.
- S'han recollit les valoracions per tal de millorar el procés i resultat.
- S'han fet reunions de continuïtat entre tècnics i voluntaris.
- S'han fet les classes de català i castellà.
- S'ha fet el taller de costura.
- Hem donat suport psicològic, logístic i econòmic puntual a les famílies.
- Assistència sostinguda i doblada a les activitats .

Resultat: Assolit.

- **Objectiu 3:** Donar suport a la integració social de persones nouvingudes, facilitant la seva relació personal i cultural, i que els obri les portes al món laboral.

Indicador:

- Hem pogut donar suport a la integració social de persones nouvingudes, facilitant la seva relació personal i cultural.
- S'han recollit les valoracions per tal de millorar el procés i resultat.
- S'han fet reunions de continuïtat entre tècnics i voluntaris.
- S'han fet les classes de català i castellà
- S'ha fet el taller de costura.
- Hem donat suport psicològic, logístic i econòmic puntual a les famílies.
- Assistència sostinguda i doblada a les activitats.

Resultat: Assolit.

- **Objectiu 4:** Garantir que els infants tenen un entorn favorable per al seu desenvolupament educatiu.
Fer de la higiene un hàbit i gaudir-lo en un espai calent, net i confortable, fer un àpat saludable en família i amb altres famílies i especialment altres nens; fer els deures amb el suport d'un voluntari que l'ajudarà si té dificultats o simplement serà més divertit i ja després el temps de joc dirigit, afavorirà el seu desenvolupament educatiu de forma sostinguda.

Indicador:

- Hem garantit que els infants tinguessin un entorn favorable per al seu desenvolupament educatiu.
- S'han recollit les valoracions per tal de millorar el procés i resultat.
- S'han fet reunions de continuïtat entre tècnics i voluntaris.
- S'han portat endavant les classes de reforç, el joc dirigit, el berenar en família (quan la covid ho permetia), i han gaudit de la interrelació entre famílies i de petites celebracions tradicionals.
- Assistència sostinguda de les activitats

Resultat: Assolit.

TOTAL PERSONES ATESES EN LES DIFERENTS ACTIVITATS DEL PROJECTE: 167

8. Valoració dels resultats i aprenentatges

A través de tot aquest anàlisi de dades i valoració de resultats, la informació resultant del procés ens ajudarà a:

- 1) Millorar en tot allò que potser hauríem volgut aconseguir i no ha estat possible.
- 2) A visionar altres procediments més efectius de cara a obtenir millors resultats
- 3) Compartir amb altres entitats l'aprenentatge obtingut durant l'any, experiències viscudes, el que ens ha aportat i el que hem aportat.
- 4) Transferir el coneixement i que sigui d'utilitat per altres entitats, grups, departaments, administracions, etc.

Entenem que cada activitat prevista, en general, ha estat executada amb eficàcia i eficiència.

Si hem de fer menció d'alguna inconveniència podríem dir que la Covid no ha facilitat un ritme de normalitat desitjat: Algunes persones o famílies han tingut por a venir a Espai Familiar quan la pandèmia estava en punts àlgids, ja que compartir espais, especialment dutxes i lavabos, inclús era millor evitar-ho.

Estem molt satisfets de cada un dels dies que l'espai ha estat obert i al servei de les persones usuàries, independentment de si la covid estava alta o no, de si era el mes d'agost o no, no hem tancat mai les portes en els 12 mesos.

El temps de reforç escolar i joc dirigit sempre és un valor afegit per les famílies amb nens que han vingut a Espai familiar i que han gaudit de la interrelació i la comunicació entre usuaris, tècnics i voluntaris, creant vincles d'estima, reforçant la seva autoestima.

Les classes de llengua i cultura han permès que 2 grups de persones (32 persones en total), especialment dones magrebines, poguessin millorar en molt la seva parla i escriptura i això els ha empoderat.

I el taller de costura (2 grups paral·lels amb 25 dones) ha permès també aprendre un ofici que ha ajudat l'economia familiar, tant fent arranjaments o confeccionant la seva pròpia roba, al temps que estan preparades per entrar al món laboral.

Aprentatges i reptes

Hem seguit aprenent, doncs la trajectòria ve des de l'any 2014.

Seguim entenent i aprenent que dignificar vides de persones en situació de pobresa energètica és imprescindible; aiximateix com l'instrument de la llengua per a nouvinguts és clau, especialment entenent que la majoria són dones que si no poden relacionar-se en el seu entorn diari, tendeixen a recluir-se, no s'adapten, viuen en ghetsos i no els permet integrar-se amb normalitat; i d'altra banda el taller de costura també les empodera per ser independents econòmicament i afavorir els seus drets com a persones individuals, sense dependència de la parella.

Hem après que no només es tracta de cobrir necessitats, sino d'acompanyar-los, de guiar-los, d'escoltar-los, de crear llaços d'amistat i complicitat, d'empoderar-los, de fer-los responsables, de capacitar-los i a més ensenyar-los com d'important és integrar valors i ells mateixos siguin d'influència positiva a les seves famílies i al seu entorn.

Reptes pel 2022

- Ampliació de l'equip.
- Implementar l'espai de deures per als infants.
- Fer xerrades amb dones amb necessitats específiques.
- Habilitar el nou espai de La Llançadora (barri de Ca N'Anglada) per poder donar millor servei.